

Spis treści

WSTĘP (<i>Marta Goska–Godlewska, Justyna Kopańska</i>)	
Część 1. Tożsamość współczesnych Romów	
Część 2. Kobiety romskie	
Metodologia	
Cyganie czy Romowie?	
Stan badań nad Romami	
Romowie w Polsce i na świecie	
Polska Roma	
Lowarzy	
Kelderasze	
Romowie Karpaccy	
Przywódstwo	
Dodatkowe uwagi	

JUSTYNA KOPAŃSKA

Dylematy tożsamościowe Cyganów (Romów) w Polsce

Rozdział I: Tam, gdzie stykają się dwie kultury — tożsamość i procesy etniczne zachodzące w wyniku kontaktu kulturowego	
1.1. O pojęciu „tożsamość”	
1.2. Procesy etniczne — deetniczacja, asymilacja, akulturacja, adaptacja, przebudzenie etniczne	
Rozdział II: Romska mobilizacja etniczna i ruch narodowotwórczy	
2.1. Status Romów i innych mniejszości w Polsce w latach 1945–1989	
2.2. Przemiany ustrojowe w Polsce — zmiana statusu mniejszości po 1989 roku	
2.3. Spory wokół pojęcia „mniejszość etniczna” i „mniejszość narodowa” — bezradność definicyjna wobec kwestii cygańskiej	

2.4. Status mniejszości romskiej po zmianach ustrojowych	
2.5. Romska mobilizacja etniczna — budowanie nowej tożsamości	
2.6. Romska mobilizacja etniczna w Polsce	
2.7. Liderzy romscy na scenie politycznej — status ontologiczny romskiego ruchu narodotwórczego	
Rozdział III: <i>Ciaciuno</i> Rom — dystans etniczny pomiędzy różnymi grupami cygańskimi.	
3.1. Grupy cygańskie zamieszkujące Polskę	
3.2. Chaładytka i Sasytka Roma, Cyganie rumuńscy	
3.3. Przynależność do grupy rodowej	
3.4. Małżeństwa w grupie własnej.	
3.5. <i>Ciaciuno</i> Rom — przestrzeganie zasady <i>romanipen</i>	
Rozdział IV: Romski naród	
4.1. Język <i>romani</i>	
4.2. Symbole narodowe i romskie święta	
4.3. Wspólna świadomość i historia	
4.4. Życie w taborze	
4.5. Państwo romskie	
Rozdział V: Romska ojczyzna	
5.1. Polska krajem ojczystym	
5.2. Identyfikacja z miastem	
5.3. Polska Roma na emigracji	
5.4. Indyjska praoojczyzna	
Rozdział VI: Tam, gdzie <i>gadzipen</i> styka się z <i>romanipen</i>	
6.1. Wspólna tożsamość etniczna Romów — kryteria przynależności do grupy. .	
6.2. Romowie w świecie <i>gadziów</i> — jak rozpoznać drugiego Roma?	
6.3. <i>Gadzio</i> w romskiej rodzinie — małżeństwa mieszane.	
6.4. Status dzieci ze związków mieszanych	
Podsumowanie	

MARTA GODLEWSKA–GOSKA

Kobiety romskie — znaczenie dla tożsamości współczesnych Romów

Rozdział I: *Romanipen* (romskość) dawniej i dziś

1.1. Pojęcie „cygańskości”.	
1.2. Opozycja czyste–nieczyste.	
1.3. Cygański kodeks skalań według Jerzego Ficowskiego	
1.4. Skalania u Lowarów i Polskich Romów — wnioski z badań terenowych. . . .	

1.4.1. Definicja skalania	
1.4.2. Nieczystość kobiety	
1.4.3. Skalanie a wiek	
1.4.4. Skalania kobiece	
1.4.5. Zachowanie prywatne i publiczne oraz świadome i nieświadome. Skalania „celowe”	
1.4.6. Skalania związane z ludzką fizjologią i seksualnością	
1.4.7. Przedmioty nieczyste.	
1.4.8. Zasady towarzyszące myciu się oraz praniu	
1.5. Romskie sądy i skalanie	
Rozdział II: Być kobietą romską — role społeczne kobiet	
2.1. Rola społeczna kobiety.	
2.2. Ubiór kobiety	
2.3. Zachowanie kobiet romskich w różnym wieku.	
2.3.1. Małe dziecko	
2.3.2. Dziewczyna „na wydaniu”	
2.3.3. Kobieta dorosła — mężatka	
2.3.4. Rozwódka	
2.3.5. Obraz kobiety w przysłowiach romskich	
Rozdział III: Małżeństwa romskie	
3.1. Ogólne informacje o małżeństwie	
3.2. Sposoby zawierania małżeństw	
3.2.1. Małżeństwo aranżowane	
3.2.2. Organizacja i przebieg wesela	
3.2.3. Porwanie	
3.2.4. Ucieczka	
3.2.5. Znaczenie dziewictwa	
3.3. Pożycie małżeńskie	
3.3.1. Romskie gospodarstwo domowe	
3.3.2. Zasady obowiązujące współmałżonków	
3.4. Kobieta i jej teściowie.	
3.5. Problemy małżeńskie i rozpad związku.	
Rozdział IV: Zwyczaje związane z narodzinami dziecka	
4.1. Ciąża	
4.2. Poród	
4.3. Połóg	
Rozdział V: Romskie autorytety	
5.1. Definicja starości.	
5.2. Rola starych ludzi w kulturze Romów	
5.3. <i>Phure daja</i> , czyli stare kobiety u Lowarów i Polska Roma.	

5.4. Sylwetki kobiet romskich	
5.5.1. Kelderasze	
5.5.2. Lowarzy	
5.5.3. Polska Roma	
Podsumowanie	
ZAKOŃCZENIE (<i>Marta Godlewska–Goska, Justyna Kopańska</i>)	
BIBLIOGRAFIA	